

Menukaart Liefdevolle relaties en weerbaarheid

Aanbod-overzicht regio
Gelderland-Midden voor
basisonderwijs

september 2022

Seksuele en relationele vorming in het basisonderwijs

Ondersteuningsaanbod door GGD Gelderland-Midden

Kriebels in je Buik (speciaal) basisonderwijs

'Kriebels in je Buik' biedt leerkrachten een eigentijds en gebruiksvriendelijke basis voor het geven van relationele en seksuele vorming conform kerndoel 38. De thema's die aan bod komen zijn: het eigen lichaam, zelfbeeld, verschillen tussen jongens en meisjes, bloot zijn, vriendschap, verliefdheid, verkering, relatievorming, seksuele diversiteit, veranderingen in de puberteit, voortplanting en zwangerschap, seksualiteit en de media, weerbaarheid, seksueel grensoverschrijdend gedrag, vrijen, anticonceptie en soa.

De lessen zijn gemaakt voor leerlingen van groep 1 t/m groep 8. Iedere docent kan een eigen lessenserie samenstellen, waardoor het altijd op maat is gemaakt voor de leerlingen. Naast bovenstaande lessenserie, kan gebruikt worden van aanvullend materiaal, zoals spellen, boeken en folders. Het merendeel is ook te leen bij de GGD, zie daarvoor het kopje 'ondersteuningsaanbod GGD Gelderland-Midden hieronder.

Veilig Wijs

In de lesmethode 'Veilig Wijs' staan de waarden respect, liefde, zorg en/of veiligheid centraal. Kinderen worden aangemoedigd na te denken over hun eigen waarden. De thema's die aan bod komen zijn: vriendschap, jongens en meisjes, (veilig) vrijen en zwangerschap, veilige relaties, lichamelijke ontwikkeling, jezelf zijn, puberteit, veilig online, relatievormen. Per dubbel leerjaar zijn 8 tot 10 lessen beschikbaar. Er is een docentenhandleiding en online leerportaal.

Week van de Lentekriebels

Om scholen, leerkrachten en ouders extra te stimuleren aandacht te besteden aan relationele en seksuele vorming bij kinderen van groep 1 t/m 8, vindt in maart jaarlijks de 'Week van de Lentekriebels' plaats. Tijdens deze landelijke themaweek staan basisscholen in het teken van vriendschap en liefde. Zo wordt bijvoorbeeld in iedere klas elke dag van die week een les relationele en seksuele vorming gegeven.

N.B. Een school kan kiezen om mee te doen aan deze thema week, maar natuurlijk ook gewoon door het jaar heen de lessen relationele vorming geven.

Relevante websites

Op de volgende websites vindt u o.a. achtergrondinformatie, tips, suggesties voor beeld- en lesmaterialen en theatervoorstellingen met betrekking tot relationele en seksuele vorming in het basisonderwijs:

www.weekvandelentekriebels.nl

www.seksuelevorming.nl/onderwijssoort/basisonderwijs

Gezonde school

Schoollocaties die structureel aan gezondheid werken kunnen het vignet Gezonde School aanvragen en zich profileren als Gezonde School. Daarmee laat u aan studenten, docenten, ouders en anderen zien dat u gezondheid op uw onderwijsinstelling belangrijk vindt. Bovendien verbindt u met het vignet losse activiteiten in een planmatige en structurele aanpak. 'Relaties en Seksualiteit' is één van de themavignetten. Voor meer informatie zie: www.gezondeschool.nl of neem contact op met onze gezonde school adviseur Tiffany Domsdorf 088 355 5317 / tiffany.domsdorf@vggm.nl

Stimuleringsregeling Gezonde relaties & Seksualiteit

Het kabinet zet stevig in op de preventie van onbedoelde zwangerschappen. Eén van de maatregelen is gericht op het stimuleren en ondersteunen van scholen die aandacht willen besteden aan gezonde relaties en seksualiteit. Scholen kunnen zich aanmelden en horen dan of ze de regeling krijgen toegekend. Onder de stimuleringsregeling valt bijvoorbeeld een training, ondersteuning van de GGD en een geldbedrag voor het aanschaffen van lesmateriaal en/of andere benodigdheden. Meer informatie is te vinden op de [website](#) van de gezonde school.

Ondersteuningsaanbod GGD Gelderland-Midden

GGD Gelderland-Midden kan ondersteuning bieden aan basisscholen die (meer) aandacht willen besteden een relationele en seksuele vorming. Deze ondersteuning wordt altijd afgestemd op de behoefte van de school, en bestaat o.a. uit:

Uitleen lesmateriaal

- Lesmethode:

De nieuwste lesmethode is '[Kriebels in je Buik](#)'. Dit is een digitale lesmethode, deze is momenteel nog niet te leen.

- Leskist 'Relaties en Seksualiteit':

Kriebels op school: draaiboek voor een ouderavond

Richtlijn Seksuele en relationele vorming

Puberkwartet

Boek: Ik vind jou lief (peuters en kleuters)

Boek: Nee! Een boek over nee en ja zeggen

Boek: Ben jij ook op mij? (6 – 11 jaar)

Boek: Het Puberboek

Folder: Hoe komt de baby in je buik?

Folder: seksuele ontwikkeling van kinderen 0 – 18 jaar'

Folder: Puber in huis!

Folder: Pubergids voor meisjes

Folder: pubergids voor jongens

Boekenlijst basisonderwijs

Websites basisonderwijs

- Naslagwerken:

Kleine mensen, grote gevoelens van Sanderijn van der Doef

Leerplankader Seksualiteit en seksuele diversiteit in de kerndoelen

Informatie folder voor PO: Meldcode? Meldplicht? Verplicht!

Informatiewaaijer tweevaders/tweemoeders door Gay&School

Handleiding voor ouderavond groep 7/8: Seksuele ontwikkeling en weerbaarheid (+usb)

- Leesboeken:

Ik ben de sterkste door Marianne Witvliet en Henriette Moll

Seks en zo door Robbie Harris

Oh zit dat zo door Jörg Müller

Verskillende boekjes uit serie voor seksuele voorlichting door Martine Delfos

- Tijdschrift:

Voor ouders: thema-editie J/M voor ouders

- Kwartetspel & poster diversiteit: Met wie woon jij?

- Kwartetspel & memoryspel: Mag ik van jou? (LVB)

- Lijst met boeken en websites

- Tasje demonstratiemateriaal: tampon, maandverband, inlegkruisje, condoom

- Docenten spel: Gedragen Gedrag

Adviesgesprek

Een adviesgesprek over de invulling van relationele en seksuele vorming, het houden van een ouderavond en/of integratie van thema relaties en seksualiteit in het schoolbeleid.

Korte teampresentatie (20-30 minuten)

Een presentatie voor het team over de lesmaterialen en/of de Week van de Lentekriebels en/of schoolbeleid

Leerkrachtentraining (1,5 à 2 uur)

Het programma wordt op maat gemaakt. Met de seksuele ontwikkeling van 0-12 jaar, de invulling van relationele en seksuele vorming binnen het basisonderwijs, het betrekken van ouders en borging in het schoolbeleid.

Verdiepende workshops (1 à 2 uur)

Workshops waar dieper in wordt gegaan op een bepaald thema.

- Het Vlaggensysteem (het beoordelen en reageren op seksueel (grensoverschrijdend) gedrag van kinderen);
- Bespreekbaar maken seksuele diversiteit
- Structurele inbedding van het thema seksualiteit in schoolbeleid met discussie opdrachten ter exploratie van de standpunten binnen het team.
- Docenten spel: Gedragen Gedrag

Presentatie op een ouderavond (1 à 2 uur)

Het programma op maat gemaakt. Met de seksuele ontwikkeling van 0-12 jaar, tips voor seksuele opvoeding door ouders, omgaan met sociale media en seksualiteit en adequaat reageren op seksueel getint gedrag van jonge kinderen.

Advies of ondersteuning aanvragen?

U kunt een afspraak maken voor een gratis oriënterend (telefonisch) gesprek of een advies op maat. Afhankelijk van uw verdere behoeften, de doelgroep, beschikbare tijd en middelen wordt er eventueel een ondersteuning op maat voor u ontwikkeld. De GGD kent geen winstoogmerk en werkt kostendekkend. In sommige gevallen is er een aanvullende subsidie beschikbaar. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de GGD via soasense@vggm.nl of telefoon 088 355 53 32. Wij denken graag met u mee.

GGD Gelderland-Midden

is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

GGD - Seksualiteit & Soa

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 088 355 53 32

E soasense@vggm.nl

I www.ggdgm.nl/seksualiteit-soa

In samenwerking met de regionale partners:

COC Midden-Gelderland

MEE Gelderse Poort en MEE Veluwe

Moviera, steunpunt huiselijk geweld

Iriszorg

Gelderland-Midden

IRISZORG

DICHT BIJ MENSEN, VER IN ZORG